

Kúria
végzése

Az ügy száma: Hkf.II.44/2026/9.
A határozat szintje: másodfok
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2026. április 9.
Az ügy tárgya: hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezés (közúti baleset okozásának vétsége)
Terhelt: ...
Elsőfok: Nyíregyházi Járásbíróság, 42.B.611/2021/31, ítélet, tárgyalás, 2022. december 1.
Másodfok: Nyíregyházi Törvényszék, 4.Bf.105/2024/25., ítélet, tárgyalás, 2024. október 15.
Harmadfok: Debreceni Ítéltábla, Bhar.III.22/2025/15., végzés, tanácsülés, 2025. június 5.

Rendelkező rész

A Kúria a közúti baleset okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban lévő büntetőügyben a vádlott és védője fellebbezéseit elbírálva a Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Bhar.III.22/2025/15. számú – a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2024. október 15. napján kihirdetett 4.Bf.105/2024/25. számú ítéletét hatályon kívül helyező – végzését hatályon kívül helyezi és a harmadfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] I. 1. A Nyíregyházi Járásbíróság a 2022. december 1-jén kihirdetett 42.B.611/2021/31. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki közúti baleset

okozásának vétségében [Btk. 235. § (1) bekezdés], ezért 280 napi tétel – az egy napi tétel összegét 1.000 forintban meghatározva –, összesen 280.000 forint pénzbüntetésre és 1 év közúti járművezetéstől eltiltás büntetésre ítélte, illetve a felmerült bűnügyi költségből 414.457 forint megfizetésére kötelezte azzal, hogy a fennmaradó 295.003 forint bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a védelmi fellebbezések folytán másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. június 20-án kihirdetett 1.Bf.71/2023/11. számú ítéletével a járásbíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a közúti baleset okozásának vétsége miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján felmentette.

[3] A Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2023. december 7-én kelt Bhar.III.555/2023/16. számú határozatával a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.71/2023/11. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és másodfokú bíróságot új eljárásra utasította. A megismételt eljárásra adott iránymutatásában a tényállás felderítetlensége miatti részbeni megalapozatlanság [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont] kiküszöbölése érdekében bizonyítás felvételét írta elő.

[4] A megismételt másodfokú eljárásban megtartott tárgyalás alapján a Nyíregyházi Törvényszék a 2024. október 15-én kihirdetett 4.Bf.105/2024/25. számú ítéletével a Nyíregyházi Járásbíróság 42.B.611/2021/31. számú ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a közúti baleset okozásának vétsége [Btk. 235. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette, megállapította, hogy az eljárás során felmerült 1.475.232 forint bűnügyi költséget az állam viseli.

[5] A másodfokú bíróság határozata ellen az ügyészség jelentett be másodfellebbezést a vádlott terhére, felmentése miatt, bűnösségének megállapítása, vele szemben pénzbüntetés és közúti járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabása érdekében.

[6] 2. A másodfellebbezés folytán harmadfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a 2025. június 5-én meghozott Bhar.III.22/2025/15. számú végzésével a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[7] Az ítéltábla a tényállás harmadfokú eljárásban a Be. 619. § (3) bekezdése alapján ki nem küszöbölhető részbeni megalapozatlanságára [Be. 592. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felderítetlenség] hivatkozva helyezte hatályon kívül a másodfokú bíróság ítéletét és utasította új eljárásra lefolytatására [Be. 625. § (4) bekezdés].

[8] II. 1. A harmadfokú végzés ellen a vádlott és védője jelentettek be joghatályos fellebbezéseket annak érdekében, hogy a Kúria a Debreceni Ítéltábla Bhar.III.22/2025/15. számú végzését helyezze hatályon kívül és a harmadfokú bíróságot utasítsa a harmadfokú eljárás lefolytatására.

[9] A vádlott fellebbezésének nem adta indokát, azonban a védő fellebbezését írásban is indokolta.

[10] A védő álláspontja szerint a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság felmentő ítéletét részbeni felderítetlenségre hivatkozva megalapozatlanul helyezte hatályon kívül. Téves szerinte a Debreceni Ítéltábla azon álláspontja, miszerint a tényállás hiányos megállapítása miatt helyes büntető jogi következtetések levonása nem lehetséges, azért szükséges további bizonyítás lefolytatása.

[11] Kifejtette, hogy a Nyíregyházi Törvényszék a megismételt eljárásban a Debreceni Ítéltábla korábbi iránymutatásának teljes egészében eleget tett és a tényállást teljes mértékben felderítette. Az igazságügyi műszaki szakértő szakvéleményét kiegészítette, ennek alapján nem igényel további bizonyítást, hogy a motorkerékpár vezetője nem volt előzési

helyzetben, magatartása, manővere nem minősíthető KRESZ szerinti előzésnek. A korábban megismételt másodfokú eljárásban – a védő álláspontja szerint – a harmadfokú bíróság által előírt bizonyítási cselekményeket a másodfokú bíróság részben már teljesítette, részben a bizonyítani kért tények irrelevánsak, így szükségtelen a másodfokú bíróság eljárásának kiegészítése.

[12] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1032/2025/3. számú átiratában a vádlott és a védő fellebbezéseit aaptalannak tartotta.

[13] Indokai szerint a részleges megalapozatlanság esetén a vizsgálat tárgya az, hogy a harmadfokú bíróság által észlelt megalapozatlanság a Be. rendelkezései alapján valóban hatályon kívül helyezést von-e maga után jogkövetkezményként, avagy az kiküszöbölhető-e a fellebbviteli eljárásban is.

[14] Kifejtette, hogy részleges megalapozatlanság esetén a harmadfokú bíróságnak módjában áll az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján a helyes tényállás megállapítása vagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölése.

[15] Ugyanakkor rámutatott, hogy a harmadfokú eljárásban a másodfokú ítélet részleges megalapozatlansága is hatályon kívül helyezést eredményezhet, ha annak kiküszöbölésére a harmadfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség. A harmadfokú eljárásban – a bizonyítási tilalomra és a Be. 593. § (1) bekezdés első fordulatra tekintettel – eltérő tényállás megállapítására kizárólag a vádlott felmentése vagy az eljárás megszüntetése érdekében kerülhet sor (Kúria Hkf.I.861/2020/9.).

[16] Jelen ügyben – álláspontja szerint – a harmadfokú eljárásban a tényállás kiegészítéssel, helyesbítéssel nem volt orvosolható, arról a Debreceni Ítéltábla helytállóan állapította meg azt, hogy olyan – a balra kanyarodás szabályainak betartását, illetve megsértését, az előzési helyzet, illetve észlelésének meglétét, vagy hiányát érintő – részleges megalapozatlanságban szenved, amely a harmadfokú eljárásban nem küszöbölhető ki.

[17] Ennek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Be. 629. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen, a Be. 630. § (1) bekezdése alapján a Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Bhar.III.22/2025/15. számú végzését hagyja helyben.

[18] 3. A vádlott védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében megerősítette, hogy jelen ügyben a részleges megalapozatlanság nem áll fenn, így – álláspontja szerint – a vádlott felmentésének van helye.

[19] **III.** A fellebbezések alaposak.

[20] 1. A Be. 627. § (1) bekezdés első fordulata alapján a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító végzése ellen fellebbezésnek van helye, ha a hatályon kívül helyezésre a Be. 608. § (1) bekezdésében vagy a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértés, továbbá a Be. 592. § (1) bekezdésében meghatározott okból megalapozatlanság, avagy a Be. 625. § (4) bekezdésében meghatározott ok miatt került sor.

[21] A Kúria mindenekelőtt rámutat arra, hogy a hatályon kívül helyezés ellen bejelentett fellebbezést elbíráló bíróság a hatályon kívül helyező végzés esetlegesen törvénysértő voltát és a fellebbviteli bíróság eljárását vizsgálja.

[22] A fellebbezéssel támadott hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító rendelkezés tartalma az, hogy miért nem volt érdemi döntés hozható. A hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezés elbírálásakor azt kell megítélni, hogy az érdemi határozathozatal feltételeinek hiányáról és ezért a hatályon kívül helyezésről a másodfokú (avagy harmadfokú) bíróság helyesen vagy indokolatlanul rendelkezett-e. A felülbírálat minden esetben a

felülbírálat tárgyának rendeltetéséhez igazodik. Ezért a hatályon kívül helyezés elleni fellebbezés elbírálása ténylegesen nem ügy, nem irat, hanem lényegében határozatvizsgálat (EBH 2019.B.9.).

[23] A fellebbezéssel támadott, hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító rendelkezés tartalma nem az, hogy miért jó vagy nem jó a felülbírált döntés, hanem az, hogy miért nem volt hozható érdemi döntés, illetve miért nem eredményezett ilyen (érdemi) döntésre alkalmas helyzetet a lefolytatott eljárás. Nyitva hagyja azonban az eljárás tárgyában hozható jövőbeni döntés lehetőségét, mibenlétét. A fellebbezés elbírálása során eldöntendő kérdés az, hogy a hatályon kívül helyező döntés alapos volt-e.

[24] Érdemi döntés esetében a döntés (tehát a jogkövetkeztetés) és annak ténybeli alapja közötti viszony a vizsgálat tárgya; a hatályon kívül helyezés felülbírálata során azonban ez a viszonyítás nem végezhető el. A hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezés elbírálásakor ugyanis éppen azt kell megítélni, hogy az érdemi határozathozatal feltételeinek hiányáról – és ezért a hatályon kívül helyezésről – a másodfokú (avagy harmadfokú) bíróság helyesen vagy indokolatlanul rendelkezett-e. A Be. 611. § (1) bekezdése szerint a hatályon kívül helyező végzés indokolása tartalmazza a hatályon kívül helyezés okát, továbbá a fellebbviteli bíróságnak a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatását. A Kúria jelen eljárásában valójában e törvényi előírás, elvárás a felülbírálat szempontja és kerete.

[25] Emellett természetesen a megtámadott határozatot hozó bíróság eljárásának vizsgálatát is el kell végezni [Be. 627. § (2) bekezdés; Be. 626. §, Be. 618. § (1) bekezdés b) pont]. Erre tekintettel a Kúria már most rögzíti, hogy a megtámadott határozat meghozatala kapcsán nem észlelt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést. Mindezek előrebecsátása után a Kúria a jelen ügyben az alábbiakat állapította meg.

[26] A jelen ügyben a harmadfokú bíróság a tényállás – a harmadfokú eljárásban a Be. 619. § (3) bekezdése alapján ki nem küszöbölhető – részbeni megalapozatlanságával (a Be. 592. § (1) bekezdés b) pont), felderítetlenségével indokolta a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

[27] 2. A hatályon kívül helyező döntés ellen fellebbezésre jogosultak köre taxatív meghatározott, de még a megengedett fellebbezésre jogosultság sem abszolút, azt ugyanis a törvény meghatározott, a jogorvoslat adott okára nézve maga zárja ki.

[28] Ennek megfelelően a másodfokú és a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése ellen fellebbezésre jogosult a vádlott, az ügyészség és a védő, azonban az egyébként őt megillető jogorvoslati jogot nem gyakorolhatja az, aki az ítélet ellen annak hatályon kívül helyezése és a bíróság új eljárásra utasítása érdekében jelentett be fellebbezést, ha a hatályon kívül helyezésre a fellebbezésben foglalt okból került sor [Be. 627. § (3) és (4) bekezdés]. Jelen ügyben a vádlott és a védő jogosult volt fellebbezni és joghatályos fellebbezéseket terjesztettek elő.

[29] 3. Az ítéletábra a harmadfokú felülbírálat során a támadott végzésében azt állapította meg, hogy a törvényszék ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés b) pontja alapján továbbra is részben megalapozatlan (a tényállás részben felderítetlen). A törvényszék az ítéletábra korábbi hatályon kívül helyező határozatában írt iránymutatásban foglaltak szerint az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságát bizonyítás felvételével kísérelte meg kiküszöbölni, ennek érdekében a műszaki szakértői vélemény kiegészítését rendelte el, majd a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyalást tűzött ki, amelyen a vádlottat, a sértettet, tanú 1-et is kihallgatta, a szakértőt meghallgatta. Ezt követően a Be. 593. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján a járásbíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás, valamint ténybeli következtetés útján a tényállást

részben helyesbítette, részben a vádlott cselekvőségére vonatkozóan a bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapított meg.

[30] Az ítélet tábla – fellebbezésekkel támadott végzés indokolása szerint – a tényállás megalapozottságának vizsgálata során azt észlelte, hogy a másodfokú bíróság tényjavító tevékenysége nem volt teljeskörű, a másodfokú bíróság által elfogadott tényállás továbbra is részleges megalapozatlansági hibában szenved, az részben felderítetlen maradt [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont].

[31] A törvényszék a tényállás helyesbítése és kiegészítése során nem volt figyelemmel arra, hogy amennyiben jelen ügyben a közvetlen baleseti veszélyhelyzet a sértett KRESZ-szabályszegése folytán alakult ki, akkor a vádlottat a baleset elhárításának kötelessége terheli. A KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott általános baleset-elhárítási szabály megszegése azonban értelemszerűen csak akkor róható a vádlott terhére, amennyiben adott volt számára a baleset elhárításának a lehetősége.

[32] Az irányadó tényállás alapján nem állapítható meg, hogy a vádlott a meggyőződési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett-e, illetve eleget tudott-e tenni. A vádlott nyomozás során gyanúsítottként tett, majd a bíróság előtt is fenntartott vallomása szerint a balra kanyarodási manővere során a meggyőződési kötelezettségét teljeskörűen teljesítette, a visszapillantó tükörbe való háromszori betekintéssel mind az irányjelzőkor, mind a bekanyarodási manőver megkezdése előtt meggyőződött arról, hogy járművének előzését másik jármű balról nem kezdte meg. Ennek ellenére a sértetti motorkerékpár a fékezését követően nekiütközött a nyerges vontató pótkocsija hátsó részén lévő aláfutásgátlónak. Nem állapítható meg, hogy a sértett KRESZ-szabályszegő cselekménye a vádlott számára felismerhető volt-e vagy sem, így a baleset elhárítási kötelezettsége körében a baleset elhárítására, a veszélyhelyzet elkerülésére volt-e lehetősége. A baleset elhárításának eredménytelensége pedig akkor nem róható fel a vádlottnak, ha az ütközés (baleset) objektíve nem volt elhárítható.

[33] Az ítélet tábla érvelése szerint a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy a vádlott, amikor a balra kanyarodási manővert megkezdve a terelővonalat átlépte, miért nem észlelte a folyamatosan a bal oldali sávban haladó motorkerékpárt. Nem tisztázott, hogy a vádlott a balra bekanyarodás megkezdése előtt elmulasztotta-e a megfelelő körütekintést annak veszélytelenségéről, észlelnie kellett volna-e a sértetti motorkerékpárt vagy sem, ha igen, akkor miért nem biztosított elsőbbséget az arra jogosult sértetti gépjárműnek; ha pedig nem észlelte, akkor ennek mi volt az oka.

[34] Az ítélet tábla álláspontja szerint további bizonyítás felvétele nélkül – csupán a tényállásnak az ügyiratok alapján vagy helyes ténybeli következtetéssel való kiegészítése, helyesbítése, vagy eltérő tényállás megállapítása mellett – kétséget kizáró megállapítás nem tehető abban a körben, hogy a vádlott maga sértett-e közlekedési szabályt, amely a balesettel, illetve annak eredményével oksági összefüggésben áll. Amennyiben a sértett közlekedési szabályszegése idézte elő a közvetlen baleseti veszélyhelyzetet és indította el a balesethez vezető okfolyamatot, a vádlott megszegett-e valamilyen közlekedési szabályt és amennyiben igen, az releváns okozati összefüggésben állt-e az ütközéssel (balesettel), illetőleg ennek eredményével, felelőssége a baleset el nem hárításában megállapítható-e.

[35] Mivel a harmadfokú eljárásban nincs helye bizonyításnak (Be. 619. § (2) bekezdés), ezért a harmadfokú bíróság – szemben a másodfokú bíróságra rótt törvényi kötelezettséggel – a részbeni megalapozatlanság esetén is a hatályon kívül helyezés felől dönt, ha a megalapozatlanság csak bizonyítás útján orvosolható.

[36] A Debreceni Ítélet tábla hatályon kívül helyező végzésében a másodfokú bíróságnak iránymutatásként azt szabta, hogy a tényállást érintő részbeni felderítetlenséghez illeszkedően

az igazságügyi közlekedésbiztonsági műszaki szakértői véleményt egészíttesse ki, melynek keretében meg kell határozni a vádlotti járműszerelvény és a motorkerékpár haladási sebességét [figyelemmel arra is, hogy az utóbbit illetően a sértett eljárás során tett nyilatkozatai nem voltak azonosak, illetve a 90 km/h sebességgel haladó tanú 1 a motorosnak a Skoda megelőzésekor „elsuhanásáról” számolt be, valamint a másodfokú tárgyaláson a tanú vallomása szerint mikor a motoros előzte, a kamionos elindult letérni (4.Bf.105/2024/25. tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal utolsó bekezdés). Ezen adatok tükrében a szakértő a baleseti helyzetet modellezze másodpercekre lebontva. Szimulációs ábrán (videón) mutassa be a járművek egymáshoz viszonyított helyzetét, távolságát a kölcsönös észlelhetőség megnyílásától a baleset bekövetkezéséig, különös figyelemmel a balra kanyarodás elhatározásának, majd tényleges megkezdésének pillanatában a vádlott által vezetett járműszerelvény, a motoros és tanú 1 által vezetett Skoda gépkocsi helyzetét, sebességét, egymástól való távolságukat. A szakértő szakvéleménye kiegészítése során térjen ki arra is, hogy mi az a legalacsonyabb és legmagasabb sebesség, amivel a sértetti motorkerékpáros a baleset megelőzően, a Skoda megelőzése közben és azt követően közlekedhetett, illetve arra is, hogy a járműszerelvény vezetője a balra kanyarodást nagy ívben eszközölte-e. Amennyiben nem, abban az esetben az adott kereszteződésben műszakilag egyáltalán lehetséges lett volna-e a nagy ívben történő balra kanyarodás az adott körülményeket, a járműszerelvény és az adott útszakasz méreteit, az útszakasz környezetét is figyelembe véve; ha igen, annak időszükséglete, kisebb sebessége mennyiben befolyásolta a baleset kimenetelét.

[37] Szükségnek tartotta az ítélet tábla a közútkezelő megkeresését is arra nézve, hogy a sértettek haladási irányából az út kereszteződést megelőzően az „Útkereszteződés alárendelt úttal” közúti jelzőtábla [KRESZ 16. § (1) bekezdés u) pont] a baleset időpontjában ki volt-e helyezve, azaz a sértetti motorkerékpár mentesült-e az előzés tilalma alól.

[38] 3. A harmadfokú felülbírálatnak – ahogy erre az ítélet tábla is utalt végzésében – valóban szempontja, hogy a másodfokú ítélet tényállásának a fellebbezéssel érintett része megalapozott-e.

[39] A Be. 619. § (1) bekezdése, illetve (3) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú ítélet alapját képező tényállásra,

- ha az további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott,
- vagy az iratok alapján azzá tehető és ekként a helyes tényállás megállapítható, avagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.

[40] A harmadfokú bíróság értelemszerűen azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által – az általa tett kiegészítésekkel és helyesbítésekkel – irányadónak tartott tényállás megalapozott-e. Ezalatt értendő az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által – akár javítás nélkül is – megalapozottnak tartott tényállás, valamint a másodfokú bíróság általi módosítás (javítás) helyénvalósága is. Főszabályként ugyanis a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú ítélettel megállapított tényállásra alapítja [Be. 591. § (1) bekezdés].

[41] A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3) bekezdése és (4) bekezdésében foglalt szabályozás adja. A szerint

- a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító ereje,
- a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli,
- és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

[42] Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti szabad értékelése, és védett a mikénti mérlegelése.

[43] Kivételesan azonban a Be. felment e kötöttség alól és megengedi, hogy a másodfokú bíróság a tényállást kiegészítse vagy helyesbítse, avagy eltérő tényállást állapítson meg, és ez alapján határozzon. Ennek kereteit, korlátait a Be. 593-594. §-ai határozzák meg.

[44] A másodfokú bíróság általi tényjavítás elsődleges és általános feltétele, illetve indoka azonban, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan. Ebben a kérdésben a másodfokú bíróságnak egyértelműen rögzítenie kell az álláspontját. Megalapozatlanság hiányában az elsőfokú ítéleti tényállás bármilyen helyesbítése, kiegészítése, avagy eltérő tényállás megállapítása a másodfokú bíróság által eljárási szabályba ütközik. Ha a tényállás megalapozott, akkor még felmentő határozat érdekében sem lehet eltérő tényállást megállapítani pusztán a bizonyítékok eltérő értékelésével (BJD 7761., 8377.).

[45] A harmadfokú bíróságnak ezért először a tényállás-megállapítás eljárásjogi alapjának a mikéntjét, megvalósulását kell felülbírálnia. Ez a harmadfokú bíróság részéről sem tényjavítás, hanem a másodfokú ítélet eljárásjogi felülbírálatának része.

[46] A tényállás másodfokú eljárásban történő módosításának feltétele a megalapozatlanság [Be. 591. § (1) bekezdés], korlátja pedig a felülmérlegelés tilalma [Be. 593. § (2) bekezdés]. Utóbbi azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság az egyes bizonyítékok hitelt érdemlőségével kapcsolatban – bizonyítás felvétele nélkül – nem foglalhat eltérően állást, mint az elsőfokú bíróság; az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékot nem vethet el, illetve az elsőfokú bíróság által elvetett bizonyítékot nem fogadhat el, kivéve, ha annak alapján a vádlottat felmenti vagy az eljárást megszünteti.

[47] Jelen ügyben az ítéletábra – álláspontja szerint – a tényállás részleges felderítetlensége okán nem került abba a helyzetbe, hogy a másodfokú bíróság tényjavító tevékenységét felülbírálja. Álláspontja szerint a felderítetlenség orvoslása érdekében a vádlotti járműszerelvénnyel és a motorkerékpár haladási sebességének, a járművek egymáshoz viszonyított helyzetének, távolságának megállapítására van szükség a kölcsönös észlelhetőség megnyílásától a baleset bekövetkezéséig. Felmerült annak tisztázásának szükségessége, hogy a járműszerelvénnyel vezetője a balra kanyarodást nagy ívben szabályosan eszközölte-e, illetve az „Útkereszteződés alárendelt úttal” közúti jelzőtábla a baleset időpontjában ki volt-e helyezve az adott útszakaszon.

[48] Azt az ítéletábra is megállapította, hogy a korábbi hatályon kívül helyezés során előírt cselekményeket a Nyíregyházi Törvényszék elvégezte és a rendelkezésre álló adatok alapján kellően tisztázott, hogy a vádlott a balra kanyarodás megkezdésekor a járműszerelvénnyel nem váratlanul, a mögötte és vele egy irányban haladó, irányát nem változtató, teljes terjedelemmel a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávban lévő sértetti motorkerékpár elé fordult. Azon főszabály – mely szerint előzni tilos útkereszteződésben és közvetlenül útkereszteződés előtt – érvényesülése elleni adat, azaz, hogy e tilalmat feloldó kivételek közül az elsőbbségét jelzőtábla ki volt helyezve, nem merült fel. Továbbá az ítéletábra megállapította azt is, hogy az irányadó tényállás szerint a balesettel érintett járművezetők közül a vádlott a KRESZ 28. § (3) bekezdésben írt kötelezettségének eleget tett, hiszen a balra bekanyarodást megelőzően 50 km/óra sebességgel haladt és a kanyarodást 10-12 km/óra sebességgel kezdte meg.

[49] A bizonyítási eljárásban beszerzett iratok a következőket tartalmazzák. A DAF kamion lassítás előtti sebessége nem számítható ki nyomok és tachográf adatok hiányában. A vádlott nyilatkozata szerinti 50 kilométer/óra sebesség értékelhető adat. A kamion vezetője az ütközés előtt 8,6-11 másodperccel kezdhetette el járművét lassítani, melyet 10-15 kilométer/óra

sebességre kellett lassítania, hogy a balra fordulást elvégezhesse (igazságügyi műszaki szakértő 2024. július 16-án kelt, szakértői véleménye 4. oldal).

[50] A tanúként kihallgatott sértett és tanú 1 nyomozás során, valamint a Nyíregyházi Járásbíróságon tett vallomásai alapján arra merült fel adat, hogy a sértett a balesetet megelőzően, a tanú 1 által vezetett Skoda Fabia előzése során az általa vezetett motorkerékpárral 90-110 kilométer/óra sebességgel közlekedett. Az is kellően tisztázott, hogy a sértett az előzést követően nem tért vissza a jobb oldali sávba, hanem irányjelzőjét használva folyamatosan a bal oldali forgalmi sávban haladt (Nyíregyházi Járásbíróság 42.B.611/2021/6. számú jegyzőkönyv 4., 6-7. oldal, Nyíregyházi Törvényszék 4.Bf.105/2024/25. számú, 2024. október 15-én kelt jegyzőkönyv 4. oldal).

[51] A motorkerékpár 90 kilométer/óra sebessége esetén a kamion mögött 148-185 méter távolságra, a motorkerékpár 110 kilométer/óra sebessége esetén a kamion mögött 172-228 méter távolságra, az ütközéstől 230-300 méterre lehetett, amikor a kamion lassítani kezdett (igazságügyi műszaki szakértő 2024. július 16-án kelt, szakértői véleménye 11. oldal).

[52] A szakértő azt is rögzítette, hogy a motoros 90-110 kilométer/óra sebessége különböző nyilatkozatokból származik, nincs rögzített sebesség, nincs féknyom, amelyből számítható lenne a haladási sebesség (Nyíregyházi Törvényszék 4.Bf.105/2024/25. számú, 2024. október 15-én kelt jegyzőkönyv 10. oldal). Ugyanezen a tárgyaláson a szakértő azt is rögzítette, hogy 90-110 kilométer/óra sebesség mellett a motorkerékpár intenzív fékezése esetén a féktávolság 116-131 méter.

[53] Az igazságügyi műszaki szakértői vélemény rögzíti azt is, hogy a motorkerékpár sebessége az ütközéskor 40-45 kilométer/óra, a féknyom kezdetén 55-60 kilométer/óra volt. A korábbi sebessége nagyobb, de műszaki szakértői eszközökkel nem számítható ki. Az előzés során (Skoda Fabia) legalább 90 kilométer/óra. A motorkerékpáros az ütközési pont előtt 30-33 méterrel húzódnak vissza a jobb oldali sávba (igazságügyi műszaki szakértő 2021. január 13-án kelt, szakértői véleménye).

[54] Azt az ítéletábra is rögzítette, hogy „a nyomozás során beszerzett szakértői vélemény alapján arra nézve van adat, hogy 90 km/óra sebességgel haladás esetén a motorkerékpár az ütközési pont mögött 60...100 méter (szakértői vélemény 6. pont 10. oldal) / 60...90 méter (szakértői vélemény 10.6. pont 16. oldal) távolságban volt a bal oldali forgalmi sávban, amikor a vádlott a balra bekanyarodási manővert megkezdte” {Bhar.III.2262025/15. számú végzés [51] pont}. A sértett által vezetett motorkerékpár nagyobb sebessége esetén ez a távolság értelemszerűen kisebb.

[55] Mindezekből pedig az következik, hogy az ítéletábra által a megismételt eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölésére előírt szakvélemény-kiegészítés részben rendelkezésre álló adatokra vonatkozik, részben pedig olyan adatokra, amelyek szakértői eszközökkel sem állapíthatók meg, vagy szükségtelenek.

[56] Utal a Kúria arra is, hogy annak megállapítása, hogy a vádlotti járműszerelvénnyel szabályosan hajtotta-e végre a balra nagy ívben történő bekanyarodás manőverét szintén nem szükséges szakértő kirendelése. A helyszínrajz alapján is megállapítható, hogy a KRESZ által előírt kanyaríven a kamion nem tud a védett útról lehajtani, hiszen az igénybe vett úttest szélessége irányonként 3 méter, még a járműszerelvényből már a vontatmány is meghaladja a 10 métert, amelynek hosszát a nyergesvontató kabinja is növeli. Ezt alátámasztja a fényképmelléklet is (2., 3., 4. kép).

[57] Az ítéletábra felvetette a vádlott baleset-elhárítási kötelezettségének lehetőségét is arra az esetre, amennyiben a sértett előzése KRESZ-szabályba ütközött. E körben a vádlotti észlelés bizonytalanságát és a lehetséges megtévesztést emelte ki.

[58] Ugyanakkor tanú 1 tanúvallomásában arról számolt be, hogy az adott útszakasz hosszan – 1 kilométeres távolságban – belátható (Nyíregyházi Járásbíróság 42.B.611/2021/6. számú jegyzőkönyv 6-7. oldal). Ezt alátámasztotta a sértett vallomása, valamint a helyszínelés során készített fényképmelléklet is (1., 11. kép). Megállapítható, hogy a sík, teljesen egyenes vonalvezetésű úton az észlelhetőséget semmilyen körülmény nem zavarta, mint ahogy az is rögzíthető, hogy a baleset helyszínét jelentő kereszteződés előtt közlekedési jelzőtábla nem volt kihelyezve.

[59] Az ítélet tábla a 6/1998. számú Büntető Jogegységi Határozatot is felhívta annak alátámasztására, hogy a tényállás felderítetlensége okán a vádlotti észlelés hiányossága, illetve annak oka nem állapítható meg, így a felelőssége sem tisztázható.

[60] Ezzel az érveléssel szemben a jelen ügyben a vádlotti felelősség megítélése szempontjából a megtévesztő sebességnek semmilyen szerepe nem lehet, ugyanis, ha volt is sebességtúllépés, az nem volt megtévesztésre alkalmas, valamint a vádlott – az eljárás során tett következetes vallomásai szerint – nem észlelte a sértettet, így a sértett sebessége őt nem téveszthette meg.

[61] Mindezekből az következik, hogy a harmadfokú bíróságnak, amennyiben a másodfokú bíróság által megállapított tényállást részlegesen megalapozatlannak is tarja, szükségtelen bizonyítás felvétele érdekében a másodfokú határozatot hatályon kívül helyeznie. A célzott bizonyítási cselekmények nem támasztják alá bizonyítás felvételének szükségességét, a másodfokú bíróság tényjavító tevékenysége az első -és másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján felülbírálható. Ennek lehetőségét és módját adja meg a Be. 619. § (3), (3a) és (3b) bekezdése.

[62] Ekként a Kúria a Debreceni Ítélet tábla mint harmadfokú bíróság Bhar.III.22/2025/15. számú végzését a Be. 630. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az ítélet táblát a harmadfokú eljárás lefolytatására utasította [Be. 629. § (2) bekezdés b) pont első fordulata].

[63] *A döntés elvi tartalma*

Nincs alap a másodfokú határozat hatályon kívül helyezésére a harmadfokú eljárásban a tényállás részleges megalapozatlanságát és bizonyítás felvételének szükségességét állítva, ha a vádlott észlelése elmaradásának okára az iratokból következtetés vonható, s az előírt bizonyítás részben ismert adatokra vonatkozik, részben pedig szükségtelen.

[64] **IV.** A Kúria végzése ellen a Be. 629. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek.

Budapest, 2026. április 9.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Metzinger Márton s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró

A Kúria Hkf.II.44/2026/7. számú végzése 2026. április 9-én véglegessé vált.

Budapest, 2026. április 9.

Dr. Harangozó Attila s.k.

a tanács elnöke